

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

REKABET KURUMU

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL).....	3
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)	4
Tablo 3: 2023 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	4

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Rekabet Kurumu, 07.12.1994 tarihli 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 20 nci maddesi hükümleri çerçevesinde kurulmuş ve 05.11.1997 tarihi itibarıyla fiilen faaliyetlerine başlamıştır. Kurum kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olup 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumdur.

4054 sayılı Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır.

4054 sayılı Kanun'un 20'inci maddesinde; mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek ve Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere teşkil edildiği hükmü yer almaktadır. İlgili hüküm uyarınca Kurumun temelde, serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamının oluşturulması, rekabetin geliştirilmesi ve Kanun'un uygulanmasını gözetlemek (düzenleme ve denetleme faaliyetleri) olmak üzere üç temel görevi bulunmaktadır.

Kurumun karar organı Rekabet Kurulu olup, Kanun'un 27'nci maddesine göre Kurul'un temel görev ve yetkileri;

a) Kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak,

b) İlgililerin muafiyet ve menfi tespit taleplerini değerlendirerek, uygun olan anlaşmalara muafiyet ve menfi tespit belgesi vermek,

c) Birleşme ve devralmalara izin vermek,

d) Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak,

e) Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine görüş bildirmek,

f) Rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve kararlarla ilgili olarak diğer ülkelerin mevzuat, uygulama, politika ve tedbirlerini izlemektir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rekabet Kurumu, 4054 sayılı Kanun'un 21' inci maddesine göre Kurul, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Ticaret Bakanlığıdır. Kurumun merkezi Ankara'dadır. İstanbul'da müdürlük düzeyinde bir irtibat bürosu bulunmaktadır.

Rekabet Kurulu, Kurumun karar organı olup, biri Başkan biri İkinci Başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan toplam yedi üyeden oluşur. 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (III) sayılı cetvelinde yer alan Kurumun başkan ve üyelerinin görev süreleri 4 yıldır. Kurum, 4054 sayılı Kanun'dan kaynaklanan görevleri yerine getirirken yetkilerini Kurul vasıtasıyla kullanır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun nihai kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Başkanlık; Kurul Başkanı, İkinci Başkan ve Başkan Yardımcılarından teşekkül eder. Kurul Başkanı Kurumun en üst amiri olup, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur.

Başkanlık hizmetlerinin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak üzere üç Başkan Yardımcısı görevlendirilmiştir. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından verilen görevleri yapmak, talimatları yerine getirmek, teşkilat kademeleri ve ilgili hizmet birimleri arasında uyum ve işbirliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Organizasyon şemasına göre Kurum;

Başkanlık makamına bağlı; Hukuk Müşavirliği, Özel Kalem Müdürlüğü, Danışmanlık Birimi, Başkan Mesleki Bürosu, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, İç Denetim Birimi,

Başkan yardımcılara bağlı; Kartel ve Yerinde İnceleme Destek Birimi, Denetim ve Uygulama Daireleri (I, II, III, IV, V, VI), Bilişim Teknolojileri Dairesi, Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi, Kararlar Dairesi, Strateji Geliştirme Dairesi, Dış İlişkiler ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi, Yönetim Hizmetleri Dairesi, İnsan Kaynakları Dairesi, İstanbul Bölge Temsilciliği hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi gereğince, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. Kurum emrinde yeteri kadar uzman meslek personeli ile kariyer dışı ihtisas personeli çalıştırılabilmektedir. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir.

15.01.2012 tarihi itibarıyla Kuruma ait kadro ve pozisyonlarda istihdam edilen personele, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 11'inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmektedir.

Kuruma tahsis edilen toplam kadro sayısı 732 olup, dolu kadro sayısı şahsa bağlı kadrolar ile birlikte toplam 462'dir. Ayrıca, Kurum'da 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Geçici 23'üncü madde kapsamında ihdas edilen kadrolu 26 sürekli işçi görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasında sayılan Rekabet Kurumu, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresi olması nedeniyle, bütçesini 5018 sayılı Kanun hükümlerinde belirlenen usul ve esaslara göre hazırlamaktadır.

Aynı Kanun'un "Kurumlardan alınacak hasılat payı" başlıklı 78'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; Kurum üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan gelir fazlalarını, her üç ayda bir genel bütçeye aktarmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesine göre; Kurumun gelirleri Bakanlık bütçesine konacak ödenek, yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmın on binde dördü nispetinde yapılacak ödemeler ile yayın ve sair gelirlere oluşmaktadır.

Kurumun 2023 yılı bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin tablolar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)

Kodu	Bütçe Gideri Türü	Başlangıç Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Harcama/Yıl Sonu Ödeneği (%)
01	Personel Giderleri	390.186.000,00	390.286.000,00	224.070.479,04	57,42

02	Sosyal Güvenlik Giderleri	41.986.000,00	41.986.000,00	24.270.326,49	57,81
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	72.886.000,00	94.346.000,00	67.459.187,83	71,50
05	Cari Transferler	17.130.000,00	314.790.000,00	298.667.526,02	94,88
06	Sermaye Giderleri	37.765.000,00	27.415.000,00	14.947.906,53	54,52
07	Sermaye Transferleri				
Toplam		559.953.000,00	868.823.000,00	629.415.425,91	72,44

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 559.953.000,00 TL ödenek tahsis edilen Kurum Bütçesine yıl içinde 308.870.000,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 868.823.000,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %72,44 olan 629.415.425,91 TL harcanmıştır.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)

Kodu	Bütçe Geliri Türü	Planlanan Bütçe Geliri	Gerçekleşen Bütçe Geliri	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.050.000,00	2.259.073,00	22,48
04	Alınan Bağış ve Yardımlar			
05	Diğer Gelirler	549.403.000,00	724.831.404,00	131,93
Toplam		559.953.000,00	727.090.477,00	129,85

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahmin edilen bütçe geliri 559.953.000,00 TL olan Kurumun yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 727.090.477,00 TL ve gerçekleşme oranı %129,85 olmuştur.

Bütçe gelirin büyük bir bölümünü oluşturan diğer gelirler, 4054 sayılı Kanun'un "Kurumun Gelirleri" başlıklı 39'uncu maddesi kapsamında tahsil edilen yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin veya sermaye artırımını halinde artan kısmın onbinde dördü nispetinde yapılacak ödemelerden oluşmaktadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
632.775.877,07	727.225.492,30	94.449.615,23

Kurumun 2023 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre faaliyet giderleri toplamı 632.775.877,07 TL ve faaliyet gelirleri toplamı ise 727.225.492,30 TL'dir. 2023 yılında 94.449.615,23 TL tutarında olumlu faaliyet sonucu elde edilmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Rekabet Kurumu, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici bir idaredir. Aynı Kanun'un 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68, 76 ve 78'inci maddelerine tabidir.

Kurum, adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir. Kurumun muhasebe işlemleri, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi" üzerinden yürütülmekte olup yıl sonunda da bu Yönetmelikte öngörülen mali rapor ve tablolar hazırlanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Rekabet Kurumunun da içinde bulunduğu düzenleyici ve denetleyici kurumlar 5018 sayılı Kanunu'nun 2'nci maddesine göre, iç kontrolün tanımlandığı ve kurulacak iç kontrol sistemini açıklayan 55'inci ve takip eden madde hükümlerine tabi değildir.

İç kontrol sistemine ilişkin düzenlemelere tabi tutulmamakla birlikte bu kurumlar, aynı Kanun'un iç kontrol sistemiyle bağlantılı mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğu ilkelerine uygun davranma zorunluluğu ve bütçelerini stratejik plan ve performans programına göre hazırlama maddelerine tabi tutulmuşlardır.

Bu sorumluluk çerçevesinde Kurumun yapısı ve işlemlerinin incelenmesinde iç kontrol sisteminin beş bileşenine yönelik olarak aşağıda yer alan değerlendirmeler yapılmıştır.

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği görülmüştür. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yeterli olduğu anlaşılmıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasına ve hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan hazırlanmış ve internet sitesinde yayımlanmıştır. 5018 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde yapılan 16.10.2020 tarihli değişiklikle düzenleyici ve denetleyici kurumlara bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans programlarını esas alarak hazırlamaları gerektiği hükmüne bağlanmış olup bu değişikliğe dayanılarak 2021, 2022 ile 2023 yılı performans programının

hazırlandığı görülmüştür. Kurum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile düzenlenen usul ve esaslara tabi değildir. Kurumda iç kontrol risklerini belirleme ve değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmadığı görülmüştür.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Kurum tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirlerinin mevzuata uygun yapıldığı anlaşılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak görevler ayrılığı ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumlularının belirlenmesi konusunda bir çalışma yapılmamıştır. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut olmayıp, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun bir ön mali kontrol sistemi kurulmamıştır.

Bilgi ve İletişim Standartları

Kurum 5018 sayılı Kanun'nun 41'inci maddesi ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine tabi olmadığından, yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun idare faaliyet raporunu hazırlama zorunluluğu bulunmamakla birlikte, Kurumun faaliyetlerinin açıklandığı Yıllık Raporun her yıl hazırlandığı ve yayımlandığı görülmüştür.

İzleme Standartları

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Rekabet Kurumu 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>